

Id. Kovács Géza

Az eredményes igehirdetés titka

„Én is mikor hozzátok mentem, atyámfiái, nem mentem, hogy nagy ékesszólással, avagy bölcsességgel hirdessem nektek az Isten bizonyágtételét. Mert nem végeztem, hogy egyébről tudjak köztetek, mint Jézus Krisztusról, mégpedig mint megfeszítettről. És én erőtlenség, félelem és nagy rettegés közt jelentem meg ti köztetek. És az én beszédem és az én prédikálásom nem emberi bölcsességnek hitető beszédében állott, hanem Léleknek és erőnek a megmutatásában: Hogy a ti hitetek ne emberek bölcsességén, hanem Istennek erején nyugodjék” (1Kor 2,1–5 Károli)

Pál minden idők legeredményesebb igehirdetője volt. Az evangélium minden ellenállást szétromboló hatalommá lett először az életében, azután az ajkán. A Római Birodalom városait járva a teljes ismeretlenségből állt elő az evangélium üzenetével, és mégis mindig a városok egész közvéleményének és érdeklődésének a homlokterébe került az evangélium szolgálata által. Mindenféle előkészítő propaganda, evangelizációs kampány, sajtó stb. nélkül is megmozdul az egész Lisztra, Filippi, Thesszalonika, Korinthus, Efezus stb. Sokan állásfoglalásra kényszerülnek, ki mellette, ki ellene. Pált üldözések, bántalmazások érik, a legtöbb helyről menekülés jelleggel kell távoznia, mégis a megtértek zömmel a hitszilárdság olyan fokára jutottak, hogy az általa megszervezett gyülekezetek az egész kereszténység további terjedésének alapjává lettek.

A felolvasott igében Pál igehirdetésének tartalmáról és igeszolgáltatának módszeréről vall. Lényegében ellebbenti a leplet és felfedi a nagy titkot: mi tette olyan bámulatosan eredményessé szolgálatában az evangélium hirdetését.

Pál arról tesz bizonyágot, hogy igehirdetések egyetlenn és kizárólagos tartalma van: Jézus Krisztus, a megfeszített, és hogy ezt a tartalmat nem ékesszólással, nem emberi bölcsességgel továbbította az emberek felé, hanem szívében erőtlenséget, félelmet és rettegést érezve, mégis a Szentlélek által Isten erejével szólta az ígét. A két fontos tényező tehát: a tartalom és a mondanivaló közlésének a módja.

A tartalom

Fontos kérdés, mit ért Pál ezalatt: „Mert nem végeztem, hogy egyébről tudjak tiktöztetek, mint a Jézus Krisztusról, mégpedig mint megfeszítettről.”

Először is: Jézus Krisztus személyének bemutatása volt a célja. Keresztény hitünknek Jézus Krisztus személye a középpontja. Ő, és nem a tanításai – azok, személye nélkül, szép, de erőtlen igazságok. Ő, és nem csodái, életeseményei, – azok, személyes jelenléte nélkül, csak legendák, csak vallásos mitológia.

Őt kell bemutatni, aki Isten és mégis ember is. Közénk jött, hogy felvegye sorsunkat.

- Dogmák, tanok, ha igazak, és elfogadjuk is, nem segítenek – csak Jézus Krisztus!
- Csodákra hiába várunk, vagy másoknak is hiába ajánljuk – Jézus Krisztus kell, és ő tehet és tesz csodákat az életünkben.

Másodszor: Jézus Krisztus váltságmunkájának, a keresztnek a bemutatása volt Pál apostol célja.

- A kereszt: „a középponton belüli középpont” (Barth).
- Jézus Krisztust csak akkor látja és érti meg valaki, ha halálát és keresztjét látja és érti. (például a görögök látni akarják)

Amit a kereszt hirdetése jelent

A bűn megítélését. A kereszt teszi nyilvánvalóvá, hogy valamennyien a bűn hatalmában születtünk, a halálban, Isten haragja alatt. A bennünk levő bűn vitte őt a halálba. Az én bűnöm van jelen és cselekszik Kajafásban, Pilátusban, a katonákban (kenyérfeltés, hatalomfeltés, közömbösség, gyávaság stb.)

Jézus Krisztus szabadítását. Önként vállalta, hogy megszabadítson. Az én testembe öltözött, hogy azt a halálba vigye. Pál személyes bizonyágtétele: „Én vele...” (Gal 2:20)

Jézus Krisztus győzelmét a halál felett. A kereszt azzal vált diadalmas erőforrássá, hogy húsvét fényében ragyog. Feltámadott! Megigazított! Új teremtést tett! „A régiék elmúltak, ímé újjá lett minden!” (2Kor 5,17)

Isten szeretetét. Ez a kereszt egyszerű és átfogó, nagy üzenete. Isten felénk fordult, könyörült rajtunk, elrendezte múltunkat és biztosította jövőnket. Békességet, nyugalmat és büntől szabad életet kínál. Ezt mindenki megérti, és erre minden ember vágyik.

Pál apostol szerint Jézus Krisztusról és a keresztől szóló üzenetnek minden igehirdetésben benne kell lennie! Mind-egy honnan a textus, a cél azonos = Jézus Krisztus bemutatása - a kereszt bemutatása. Különös és fontos ez a kizárólagosság!

Mi legyen akkor az erkölcsprédikációkkal? Jézus Krisztus váltása nélkül csak szép szavak, esetleg némi sikert eredményező fék a kísértések idején. Sokan szánták már azt a szerepet az egyháznak, hogy erkölcsnemesítő feladatot lásson el („Erkölcsnemesítő Vállalat”). A keresztény nem jobb ember, hanem megváltott ember, új teremtés a Krisztusban. Ennek következménye, de csak a következménye, hogy erkölcsben tisztább és nemesebb, de nem ez a lényeg, és ez az emberek életében csak relatíve mutatkozik.

Mi legyen a humanista tanításokkal? Sok ilyen irányú írás van a Bibliában. Sőt lehet így felfogni az egész Bibliát és ebben az irányban magyarázni. Például Jézus csodáit (nyomorultakon segít), példázatait (az irgalmas samaritánus, gazdag és Lázár stb.) a megtérési történeteket (Zákeus, a megtérők az első pünkösöd után megosztják vagyonukat), sőt a kereszten is Jézus mélységes humanizmussal áthatva anyjára gondol. Pál határozott tanítása szerint a hívő életben minden nemes emberi magatartás váltás és a Szentlélek gyümölcse (Gal 5:22). De ha gyümölcsöt akarunk, először fát kell ültetnünk, nemes vesszőt kell oltanunk. Ez a „beoltás” pedig a Jézus Krisztus váltása, a kereszt által lehetséges egyedül.

És felsorolhatnánk minden más témakörű igehirdetést is. Legyen az történelmi, Ó- vagy Újszövetségi alapszövegű, mindegyikre áll: „Nem végeztem, hogy egyébről tudjak tiköztetek, mint Jézus Krisztusról, mégpedig, mint megfeszítettéről!” Krisztussal együtt minden megadatik, minden a miénk lehet mennyen és földön, de nála nélkül semmi! (Róm 8:32) Ez Pál igehirdető szolgálatának egyik nagy titka.

Vagyis mindezek alapján ki kell mondanunk, hogy tartalmilag tekintve az evangélium igemagvának Jézus Krisztus személye és az ő váltása ad csíráképeséget. Ha bármilyen oknál fogva igehirdetésünkben kimarad a Krisztusról és az ő keresztyéről való bizonyágtétel, csíráatlanított evangéliumot hirdetünk, amelyből élet, megtérés, újjászületés semmiképpen sem származhat.

Az evangélium közlésének módja

Amikor Pál az evangélium előadásának módjáról beszél, nem a mondanivaló helyes beosztására, a beszéd szerkezetére, nyelvezetére vagy más retorikai szükségletekre gondol, hanem arról a belső, lelki hozzáállásról beszél, amely az evangélium hirdetése közben őt, az evangélium hirdetőjét jellemzi. Mert a kimondott szónak nemcsak értelmi jelentése van, hanem a hallgató lelkébe fúródva magával viszi azt a szellemi, vagy indulati tartalmat is, amellyel az előadó részéről elhangzott. Nemcsak az a fontos tehát, hogy mit mondok - bár mint láttuk, lényeges - hanem a hatás attól is függ, hogy milyen lelki tartalommal, milyen lelki hozzáállással mondom ki az evangélium szavait. Pál arról tesz bizonyágot, hogy benne két ellentétes pólus feszül, amikor az evangéliumot hirdeti. Egyrészt érez magában erőtlenséget, félelmet, rettegést, másrészt Isten Lelkének hatalmasan kiáradó erejét tapasztalja.

Erőtlenség, félelem, rettegés – ezt látja Pál, amikor magára néz. Ezt látja, mert Isten színe előtt áll.

Az evangélium eredményes hirdetéséhez megfelelő lelkület egyik alapfeltétele tehát, hogy minden igehirdetésnél éljük át: Isten színe előtt állunk, az ő követségében és megbízásából, az ő nevében szólunk. E hallatlan felelősség terhe alatt kell

éreznünk és meglátnunk a magunk erőtlenségét, félelmét és rettegését.

Erőtlenség: képtelenség arra, hogy az evangélium általam életet teremtsen, pedig Isten igénye nem kevesebb! Képtelenség arra, hogy bármilyen jó felkészültséggel, kiváló adottsággal, gondos előkészülettel, vagy ügyes fogásokkal én eredményessé tehetném szolgálatomat, én megtérésre vezethetnék embereket. Az erőtlenség érzése annak őszinte és alázatos elismerése és egyúttal igénylése, hogy egyedül Isten teheti gyümölcsözővé az általam hirdetett evangéliumot a Szentlélek által.

Félelem és rettegés. Vajon mit jelenthetett ez Pálnál? Nem gondolom, hogy emberektől, Istentől vagy sátántól való félelemre kellene gondolnunk. Azt hiszem, inkább valamilyen belső remegést, szorongást jelentett ez nála az evangéliumért, a Krisztus ügyéért, az elveszett emberekért, hogy valamilyéppen az evangélium hirdetése által életre jussanak. Jelentette a félelmet önmagától, hogy bűneivel, testi indulataival, vagy emberi képességével, esetleg magabizásával meg ne rontsa az evangélium magvetését. Ez a gondolkodás nyilvánul meg az apostolnál már akkor is, amikor így ír: „Magsanyargatom testemet, hogy míg másoknak prédikálok, magam valamilyéppen méltatlanná ne legyek.” Ezért fogadja gyönyörűséggel még a tövist is a testében, a Sátán angyalának gyöttrését, hogy – mint mondja – „a kijelentések nagysága miatt el ne bizakodjam”, hogy Isten kezében használható eszköz maradjon.

Azt hiszem, nekünk is kellene ebből a fajta félelemből és rettegésből. Félni attól, hogy a mondanivalónkat ne a magunk bölcsessége, okossága, vagy éppen jól meggondolt emberi vagy egyházinak titulált érdekei adják az ajkunkra. Félni és rettegni attól, hogy bármilyen Krisztustól idegen cél, vagy tűz csíráképtelenné tegye az általunk hirdetett evangéliumi magvetést.

Pál eredményes igeszolgálatának a legfőbb lényegét természetesen akkor határozza meg, amikor azt mondja, hogy az „Léleknek és erőnek a megmutatása”. Azért fél és remeg attól, hogy bármit is a magából adjon, hogy így teljességgel a Szentlélek mondanivalójának és erejének adhasson helyet. Azért a megüresedés önmagától, hogy egészen betölthesse őt Isten önmagával.

Az evangélium hirdetésének hatása attól függ, hogy mennyire érvényesül benne a Szentlélek munkája. Márpedig ez szubjektív tényező, vagyis a Szentlélek nem az evangélium szavaihoz, tárgyi mondanivalójához, hanem az evangéliumot hirdető személyhez társul, ha az helyet ad számára és igényli őt. Az evangélium szava igazság, méghozzá örök érvényű igazság akkor is, ha üres lelkülettel, vagy önös érdektől befolyásolva hangzik, csak éppen bünt megítélő, bünbánatot ébresztő és életet teremtő hatalom nem lesz benne. A kegyes szavak, a jól megszerkesztett vázlat, a fordulatossá előadás nem pótolja a Szentlélek erejét.

Az eredményes igehirdetéshez alkalmas lelkület tehát a Szentlélek uralma által lehetséges. Éppen ezért a Szentlélek mint dicsőséges isteni személy minden alkalommal az igehirdető személyét kívánja uralma alá venni. Senki sem mutogathat olyasmit, ami nincs a birtokában. „Léleknek és erőnek a megmutatása” csak úgy lehet az igeszolgálatunk, ha a Szentlélek tényleg jelen van és teljességgel uralkodik egész életünkön.